

Soud první stolice povolil exekuci ku vydobytí nedoplatku válečné daně za léta 1917 až 1920, rekursní soud exekuční návrh zamítl, ježto válečná daň se stala splatnou dříve než 3 roky (§ 23 čís. 1 vyr. ř.) před zahájením vyrovnacího řízení o jmění dlužnice, k němuž došlo dne 20. února 1924.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Finanční prokuratura stěžuje si do usnesení rekursního soudu jen potud, pokud jím byl zamítnut exekuční návrh i ohledně nedoplatku na válečné dani za léta 1917 až 1920 částkou 85.812 Kč 04 h. Dovolací rekurs jest odůvodněn, neboť podle výslovného ustanovení §u 1 A č. 5 zákona o splatnosti přímých daní ze dne 16. března 1921, čís. 116 sb. z. a n. neplatí pro válečnou daň pravidlo, že přímé daně jsou splatné ve čtyřech rovných částkách na počátku každého kalendářního čtvrtletí. Táž jest nyní splatná dle čl. V. zákona ze dne 30. ledna 1920, čís. 79 sb. z. a n. ve dvou lhůtách, první polovinou do 30 dnů po doručení platebního rozkazu, druhou polovinou do dalších tří měsíců. Tím padá jediný důvod, ze kterého dlužnice odporovala povolení exekuce pro válečnou daň, a rekursní soud zamítl exekuční návrh, pročez musilo býti dovolačím rekursu vyhověno a obnoveno usnesení prvního soudu.

Čís. 5084.

Úmluva, již se kdo zavázal pivovaru pod smlouvenou pokutou odebíratí výhradně od něho pivo po řadu let, přiči se dobrým mravům, pakli pivovar se pouze zcela povšechně zavázal, že se vynasnaží, dodávati dobré výčepné pivo podle objednávek a za dočasné denní ceny.

(Rozh. ze dne 27. května 1925, Rv I 623/25.)

Žalovaná koupila od žalujícího pivovaru hostinec a zavázala se v čl. VII. smlouvy, že po dvacet let bude odebíratí pivo jen od žalujícího pivovaru a, kdyby odebrala pivo z jiného pivovaru, že zaplatí žalobci po 10 Kč z každého hektolitrů. Ježto žalovaná (její právní nástupce) odebrala 800 hl z jiného pivovaru, domáhal se na ní žalující pivovar zaplacení 8.000 Kč. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Netřeba řešiti otázku, zda jest ujednání odstavce VII. smlouvy ze dne 12. května 1920 pro žalovanou stranu výhodné, zavazujíc ji bezpodmínečně, by po dobu 20 let odebírala pivo výhradně ze žalobcova pivovaru, a ji takto předem vylučuje ze všech výhod co do ceny a jakosti piva a co do příčinlivosti dodavatele v obchodním styku, které z volné soutěže dodavatelů pro odběratele zpravidla plynou. Ale je jisto, že ujednání to

všechny výhody, které s ním pro žalovanou snad přece ještě mohly být spojeny, zvrací v čiré bezpráví, když jejímu závazku neodpovídá žalobcova povinnost, by jí také sám pivo do jistého množství a za určité neb alespoň určitelné ceny dodával. Pakliže smlouva, vylučující výslovně jakoukoli povinnost, pivo dodávati, obsahuje jen zcela všeobecný slib, že se pivovar vynasnaží, by žalované dodával dobré výčepné pivo podle jejich objednávek a za dočasné denní ceny, zůstává vlastně jen volnému uvážení dodavatele, zda, kdy, zač a jaké pivo hodlá dodati. Žalobci byla by podle toho dokonce ponechána na vůli i možnost, by žalované sám snad odepřením dodávek nebo jiným způsobem plnění smlouvy, pivo od něho odebírali, překazil a pak na ní vymáhal konvenční pokutu, smlouvenou pro případ jejího neplnění. Provoz živnosti žalované strany a s ním její celá hospodářská nezávislost a jsoucnost byly by takto vydány na pospas cizí libovůli a žalovaná sama byla by podrobena cizímu poddanství. Smlouva, která vede k takovým důsledkům, přiči se zřejmě dobrým mravům a je neslučitelná s platným právním řádem. Neposoudil proto odvolací soud věc po stránce právní mylně (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), prohlásiv ujednání bodu VII. smlouvy ze dne 12. května 1920 podle §u 879 obč. zák. za nicotné. Z nicotného ujednání nemůže žalobce pro sebe vůbec žádný nárok vyvozovati.

Čís. 5085.

Podle §u 159, první věty, obč. zák. jest třeba, by byl manžel matky dítěte nezvěstným trvale, t. j. nepřetržitě od narození dítěte až do doby, kdy toto popírá svůj manželský původ.

(Rozh. ze dne 27. května 1925, Rv I 673/25.)

Žaloba dítěte, by byl oduznán jeho manželský původ, byla oběma nižšími soudy zamítnuta, odvolacím soudem z těchto důvodů: Podle §u 159 obč. zák. v novelisovaném znění přísluší i dítěti, ovšem za podmínek tam přesně vytčených, právo, domáhati se žalobou soudního výroku, že není dítětem z určitého manželství. Rozhodnouti, zda byla žalobkyně v případě tuto projednávaném oprávněna k žalobě, či nikoli, závislý jest jediné na tom, možno-li právem za to míti, že manžel její matky, Otto E., byl již od narození žalobkyně trvale nepřítomen, vlastně že pobyt jeho byl trvale neznámým. Podle bezvadných zjištění procesního soudu první stolice, jež, nebyvše odvoláním napadeny, směrodatnými jsou i pro soud odvolací, odešel Otto E. dne 2. srpna 1914 na pole válečné a od té doby nebylo o něm zpráv až do 6. prosince 1920, kdy vrátil se z ruského zajetí, nikoli však ke své manželce, která zatím dne 29. prosince 1916 porodila nynější žalobkyni, nýbrž ke svému bratru Arturu E-ovi v O. v Sasku, kde zdržoval se až do 25. května 1921. To bylo jeho manželce dobře známo. I když po 25. květnu 1921 není po Ottonu E-ovi zase ani stopy, nelze přece důvodně tvrditi, že pobyt jeho byl od narození žalobkyně »trvale« neznámým, protože to by již samo sebou předpokládalo, že pobyt ten neznámým byl nepřetržitě. Dovozuje-li tudíž procesní soud první stolice ze zjištění právě naznačených,